

BRASSÓ, közép vár-utca 263.
hova a lap szellemi részét illető minden
közlemény intézendő.
Kéziratok vissza nem adtnak.
KIADÓHIVATAL:
ALEXI KÖNYVNYOMDÁJA, BRASSÓBAN
színház utca 95 sz. alatt,
hova az előfizetési pénzek s hirdetések
bérmentesen küldendők.

BRASSÓ

ELŐFIZETÉSI ÁR:
helyben házhöz hordva, vagy vidékre
postán küldve:
Egész évre 7 frt., Félévre 3 frt. 50 kr.
Negyedévre 1 frt. 80 kr.
Külföldre egész évre 20 Frank.

HIRDETÉSEK DÍJA:
4 hasábos garmond-sorért 4 kr. 1—10 sor
helyre 40 kr.) Minden egyes hirdetés bélyeg
díja 30 kr., nagyobb és többszöri hirdeté-
seknek kedvezmény; nyílt-tér sora 10 kr.
Hirdetések és nyílt-tér előre fizetendők.

Politikai, társadalmi, közgazdasági, közművelődési és szépirodalmi lap.

MEGJELENIK HETENKÉNT HÁROMSZOR: KEDDEN, CSÖTÖRTÖKÖN és SZOMBATON.

Hirdetések felvételnek: Brassóban: A kiadóhivatalban; Budapesten: Lang Lipót és Schwarz; Haenstein és Vogler (Janus), Dukes és Mezei, Goldberger A. Bécsben: Haenstein és Vogler, (Otto Maasz), Schalek Henrik Oppelik Alajos, Duke M.; Frankfurtban: Daube G. L. és Társa; Berlinben: Rudolf Mosse; Bukarestben: Herz I. és Vazina R. hirdetési irodájában

8. szám.

BRASSÓ, Szombat, január 17-én.

I-ső évfolyam 1885.

A miniszteriumok tevékenysége.

— (Visszapillantás.) —

III.

A jelenlegi, — az alsó és felső tanintézetekben alkalmazott tanrendszer, ha nem is a legtokéletebb, van oly jó, mint bármely más művelt államban és az eddig elért eredmény kapcsolatban ezen miniszterium törekvésével, a tanrendszert javítani, a legszebb eredményekre jogosít.

Ezen miniszterium vezetője egyébaránt személyesen gyűjtve a tapasztalatokat hazánk minden részében, eddigi szakavatott, üdvös működése elegendő biztosítékot nyújt arra nézve, hogy jövőre is hivatásának és nemes feladatának megfelelni tud és fog is, annyal inkább, mert ezen miniszterium ellen a különféle vallásfelekezetek részéről is soha alapos vagy számbavehető kifogás nem tétetett, mi ezen miniszterium ritka tapintatos eljárásáról és arról is tesz tanuságot, hogy e tekintetben is a viszonyok teljes ismeretével bír.

A legnagyobb elismerés azonban kétségtelenül a pénzügyminiszteriumot és annak vezetőjét illeti, nemcsak azért, mert ezen miniszteriumban az összes miniszteriumok is az egész ország pénzkezelése egyesítve lévén, a legkiterjedtebb és a legnagyobb felelősséggel járó tevékenységet igényli, de azért is, mert ezen tevékenység páratlan pontossággal, ritka szorgalommal, és kiváló szakavatottsággal párosult ügyismerettel gyakoroltatott.

Államadósságaink igaz hogy csökkenthetők nem voltak, és oly mértékben vagy oly gyorsan leendő leszállításuk, mint ezt óhajtanók, az adott viszonyok között lehetetlen is, ámde a jóakarat, a törekvés ezen irányban, és a takarékoság, mely ezen törekvést előmozdithatja, ezen miniszteriumtól meg nem tagadható.

De nem tagadható meg ezen miniszteriumtól a szerencse sem, mely szerencse, habár nagyrésztben a pénzpiacznak irányunkban nyilvánuló bizalma és jóakarata által előmozdítatik és a belviszonyok kedvező volta által is támogatatik a conversiók keresztülvitelében nyilvánult, mely conversiók általános megelégedésünket érdemelték ki.

S mivel feltehető, hogy a ki jobb viszonyok között helyén van, netáni rosszabb vi-

szonyok között is hivatását betöltendi, ezen miniszterium és vezetőjének eddig nyilvánult tevékenysége jövőre nézve is csak megnyugtató lehet.

A pénzügyminiszter egyik képviselőházi beszédében kijelentvén azt, hogy ő rossz igazságügyi politikára pénz nem ad, már az eszméláncolat következtében is a pénzügyminiszterium után az igazságügyminiszteriumot vesszük tárgyalás alá.

Soha hazánkban egy miniszter ellen annyi panasz nem forgott fenn, mint az igazságügyminiszter ellen, és ha tekintetbe vesszük, hogy nincsen lap az országban, mely évek óta ne panaszkodnék a miniszter ellen, és hogy mi jogász nemzet lévén, e téren kellő ismerettel és érzékkel bírunk, úgy minden habozás nélkül kimondhatjuk, hogy ezen panaszok egyről egyig jogosultak és alaposak is.

Horváth Boldizsár, kinek igazságügyminiszteri tevékenysége elévülhetlen betűkkel van megörökítve történelmünk lapjain, igaz államférfiúi bölcsességgel rakta le azon alapot, melyen igazságügyünket tovább felépíteni kellett volna és kijelölte azon utat, melyen haladnunk kell, hogy a kor színvonalára jussunk.

Ezen alap ma már teljesen megsemmisült és a kijelölt ut végképen szemelől van tévesztve, mert a szóbeliség, nyilvánosság és közvetlenség behozatalától távolabb állunk mint valaha és mert jogszolgáltatásunk lassu, bizonytalan és költséges.

Törvényeink, melyek a jelenlegi miniszter alatt balomszámra készültek, nélkülözik a helyes rendszert, de nem felelnek meg viszonyainknak sem, mert azok egytől-egyig a szakemberek, az ügyvédi kamarák, egyetemek stb. meghallgatása nélkül, az e tekintetben kellő szakismerettel nem bíró képviselőház által hozatoan, már életbeléptetésüknél magukban hordják a megváltoztatás, pótlás és kiigazítás egésztelen csiráját,

Törvénykezésünk lassu, mert a gépezet rossz; drága, mert kormányunk az igazságszolgáltatáson is nyereszkedni akar, holott minden művelt állam erre reá fizet; selejtes és rossz, mert a bírák nagy része protektio útján neveztetvén ki, a kellő szakismerettel nem bír, és mert bíránk oly rosszul fizetvén, hogy abból, — különösen ha családós az illető, megélni nem tud, miért is a képzetebb, szorgal-

masabb, tehetségesebb és jellemesebb emberek e pályától távol tartják magokat, és bizonytalan, mert legfelsőbb bíróságunk is egy és ugyanazonos ügyekben más-másként ítél, és mert míg a legigazságtalanabb ügy is megnyerhető, a legigazabb is elveszthető.

Mindezen állapotokhoz járul még az ügyvédségnek ezen miniszterium részéről fennforgó folytonos és rendszeres elnyomatása, mely elnyomatás következtében csökkentetett egyrészt a bíróságok és a jogszolgáltatás tekintetében oly szükséges és az ügyvédi kart első sorban megillető ellenőrzés, és másrészt teremtetett egy ügyvédi proletáriatus, mely sem igazságügyünk előnyére, sem az ügyvédi kar diszére nem válhatik s a mely proletáriatus az ügyvédi kar tekintélyét csorbítván karöltve a miniszteri elnyomatással az egész ügyvédi kart egy nyugdatatlan, elégtelen és jobb viszonyok után sóvárgó oly elemmé alakította át, mely minden alkalommal panaszkodni kénytelen és a melynek legfőbb óhaja, hogy ezen miniszteri állás valahára más által töltsék be.

Az igazságügyi tárca jelenlegi vezetője, nagy tudománya mellett, kezdettől fogva nélkülözvén az államférfiúi tulajdonokat, összes viszonyaink parancsolólag követelik, hogy itt változás álljon be, mert az igazságszolgáltatás lévén minden államnak legfőbb alapja, ha ez rossz, — az államélet összes alakulatai és viszonyai, melyeknek ezen alapon kell állani, csak rosszak lehetnek.

A honvédelmi miniszterium nemzetünk legszentebb és legféltettebb kincsének felügyelője és kezelője lévén, legéberebb figyelmünk tárgyát képezi és ha e miniszteriumról csak azt mondanók, hogy hazafiúi kötelességét eddig a leglelkiesmeretesebben teljesítette és hogy ezt tőle jövőre is nyugton elvárhatjuk, csak az igazat constatalnók.

Ezen miniszterium különben legujabb időben új vezetőt nyervén, ennek kipróbált edzett hazafisága, szakértelme és e téren való jártassága ezen miniszterium jövő vezetésére nézve egészen megnyugtathatnak.

Belföld.

A jogi szigorlatok. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter a régi rendszer szerinti szigorlatok megkezdése tárgyában 47,151/1884. sz. a.

A „BRASSÓ” TÁRCZÁJA.

Zsidó Rifka.

— Ballada. —

Alkony reszket az ablakon . . .
Mért sirsz te szép zsidóasszony?
»Hogyne sirnék, mikor lányom
Ott haldoklik a kórágyon.

Hazafut az asszony férje,
Ki van kelve, haja tépve;
Ráborul a szép becére:
»Meg vagy halva, szívem éke!»

Elsiratják, meggyászojják
Patyolatfehér anygalkát . . .
Nem, nem heged az a mély seb, —
Vigaszt, gyógyírt rá nem lelnek.

A zsidó egy szót sem mondva
Elmegy egy nap estalkonyra.
Eltűnt éjbe, feledésbe:
Hire-hamva sincs egy éve!

A szép Rifka, hajadon lány,
El-elmereng oly halovány . . .
»Anyám, anyám! Elmegyek én,
Hátha jó atyám fellelném?

Megyen, megyen völgyön, árkon . . .
»Piros felhő! Hol találom?

Hol találom jó atyámat?
Megöl érte a bűbárat!

„Sűrű rengetegben mélyen
Ott hever piros vérében:
Kis czinege, tengelike
Halkan imádkoznak érte.”

Hűs forrásnál a halottra
Ráakad, s a vért lemossa.
Hajfűrtöt vág emlékül le
S eltemeti hideg földbe.

Aztán indul, megyen haza,
A hajfűrtöt szívében tartva.
Út szélén leül fáradtan, —
Hát egy urfi jön fogatban.

»Jere vélem, Zsidó Rifka!
Az uracs így csálja, hívja.
»Nem megyek, te gójim, véled,
Inkább gyászban, árván élek!»

Szól az uracs: »Kérdezd anyád:
Keresztény volt a te atyád!
Földesurnak szép kertjében
Fogantál meg bimbóképen!»

Hazafut a lány inogva:
»Jaj, anyám! a gójim mondta:
Voltál földesur babája,
S én a szerelmed rózsája!»

Szép zsidóné sápadt, reszket:
»Hazudott a gójim gyerek!
Reszket, zokog, csaknem ájul:
»Hazudott! Ugy éljek már tul!»

Lányát keblére szorítja,
Eldadogja! »Lelkem Rifka!
Eldadogja, elsuttogja,
Lelkét lehelli száz csókba.

Első szerelem illatja:
Tavaszi — emlék elragadja;
Mosolyogva lehanyatlik,
Fel sem kel, — örökre alszik:

R o z a.

Beszélyke Baráczy Sándortól.
(Vége.)

Hajóra szálltunk a mandolavirágduz Andalusziába.
Granada, Cordova! Sugárfoszlányai a ragyogó szaraczen félholdnak! Örökmosolygó egéd alatt hevesebben lüktet a vér, hangosabban dobog a szív. Lovagszellemek ma is büszkén andalognak az elkorcsosult utódok törpe alakjai között. Cid Campeador, hova tűntél? Cervantes páratlan hőse, te fenségesen nevetésges Don Quixotte, mért nem szülsz többé kacagógunyut az önmeghasonlott kebelben? Calderon és Lope de Vega lángeszű szüleményei adják meg a spanyol nemzetnek magasztos tekintélyt.

rendeletet intézett a budapesti kir. tud. egyetem jog- és államtudományi karához. Ezen rendeletben a miniszter engedélyt ad azon jogvégzeteknek, kik a régi rendszer szerinti szigorlatokra bocsáttatás előfeltételeinek birtokában vannak és a szigorlati határidő kitűzése iránt 1885. jan. 31-éig a jogi kar dékánjánál szabályszerűen jelentkeznek arra, hogy a szigorlatokat az 1875-ki rendtartás tárgysorozatával kezdhesék meg és fejezhessék be. Kik 1885. január 31-ig nem jelentkeznek, vagy a fent kitett határidőben történt jelentkezésük alapján a dékán által részükre kitűzött határnapot bármi okból meg nem tartják, azok a szigorlatokat csak a legújabb (1883.) rendtartás szerint tehetik le.

A Staresevicspárt feliratot intézett az uralkodóhoz. Zágrábból írják ugyanis, hogy a párt ismételve tanácskozott a napokban a fölött, mi módon nyilatkozhatnak ki a király előtt igazi programjukat, melyet a magyarok és »magyaroknak« antidinastikusnak bélyegezték. E célra terjedelmes emlékiratot készítettek, közölve benne a párt fölirotát, kifejtését annak, hogy minő elnyomásnak és kiszípolozásnak van a horvát nép kitéve, s hogy a jelenlegi természetellenes állapotokon miképen lehetne segíteni. Eleinte ez emlékiratot, melyet a párt minden tagja sajátkezűleg irt alá, küldöttéleg akarták átnyújtani a királynak, később elhatározták, hogy a kabinetiroda útján juttatják a király kezeihez.

Az udvarképeség ügye szóba került a 48-as függetlenségi párt értekezletén is, jöllehet arról a párt nem bocsátott ki tudósítást. Mikor ugyanis a párt Ugron Gábornak a magyar főudvarmester mellőzése tárgyában interpellációjához hozzájárult, Enyedi Lukács szóba hozta, hogy ezen interpellációval kapcsolatosan kérdezzék meg a miniszterelnököt, vajjon a rendi különbséget eltörölő 1848. évi törvények rendelkezéseivel és szellemével összhangzónak tartja-e, hogy ennyi idő után az u. n. »udvarképeség« még mindig az eltörölt nemesi rend kizárólagos előjoga, s abból a polgár ember, legyen bár az értelmiség és vagyon dolgában bármilyen előkelő, már születésénél fogva ki van zárva. A fölvetett kérdéshez többen hozzászóltak s jöllehet az eszmecsere liberális irányban mozgott, a végeredmény mégis az lett, hogy a magyar képviselőháznak legszabadelvűbb pártja az indítványt nemcsak mellőzte, de azt egyszerű házi dolognak tekintvén, a nyilvánosság elé sem bocsátotta.

Külföld.

A romániai vasutak leberg-cernovici vonalának államosítása már megkezdett Bukarestben, hova az érdekelt pénzügyi csoportok képviselői immár le is utaztak. Az államosítás megkezdésének hírére e vasutak részvényei a bécsi tőzsdén 200 frtól 209 frtra emelkedtek.

Merénylet egy rendőrtanácsos ellen Frankfurtban, (Majna mellett), január 14-én Rumpf rendőrségi tanácsos, aki különösen a szocialisták ellen indított több rendbeli pör folytán vált ismertté, este háza közvetlen közelében, két törsszurással meggyilkolva találtatott meg. A gyilkosság elkövetőjét még nem sikerült kinyomozni.

Ezek hintették el magvát az európai irodalomnak; ezek valának mesterei Molière- és Shakespearnek. Murillo nem tesz-e tul Rafaelen? S Velasquez szindus érzékét közelítette-e meg valaha festő?

A madridi muzeum kétezer kétszáz eredeti képe egymaga felér egy ország értékével. Mintha a régi mesés dús Németalföld minden kincse ide pontosult volna össze: Rembrandt, Van Dyk, Rubens alkotásai szolgálailag disztik II. Fülöp meg V. Károly kincskamráit, kiknek birodalmában a nap soha sem ment le! Dicsőség, téged is elnyel az enyészet hideg sirja! — — —

„Angelika!” esedezém bálványomhoz, »add újból reszketeg kezembe a vésőt, hadd leheljem a hideg kőbe keblem szétrepedéssel fenyegető lelkületemet!»

»Es jobban szereted művészetedet, mint engem?« — kérde a csinos nő meglepetve, majdnem könyekre fakadva.

S egyetlen csókja elnémitá a kitörő büszkeség szózatát.

Boldog voltam, és mégis elégtelen! Önmeghasználás dulta kéjtől tuláradt keblemet. El innen! Tovább! A bódító mámor senyvesztő karjaiban őrítse ki az ifjúság habzó serlegét, és aztán merülj mély álomba, — feledésbe örökre!

Milánóban elváltam Angelikától. Ő távozott, családi ügyeit elintézendő. Akkor visszatértem, ha műtermemet teljesen berendeztem. Nehezemre esett a válás; mintha szívemet tépték volna ki gyökerestől, oly mély ür tátongott keblemben.

»Te el fogsz engem feledni,« mondtam.

Khartum. Mint a »Temps«-nak Kairóból táviratozzák, a madhi elfogadta a Wolseley tábornok által kikötött föltételeket és az angolok akadálytalanul bevonulnak Khartumba.

A német vám felemlése. A berlini »Post«-étesülése szerint szó van róla, hogy a buza, zab, árpa stb. vámja megháromszoroztassék, a rozs vámja pedig megkétszereztessek.

Városi ügyek.

Brassó város képviselő testületének idei január 14-én tartott ülése.

A város polgármestere üdvözi a megjelenteket az új évben és többek között közli a képviselő testülettel, miszerint a városi nyomtatványok ez évben Alexi Theochar urnak, mint legutányosb vállalkozónak adattak át és hogy a nagyméltóságú m. kir. belügyminiszter úr Kaertsch Keresztélynek városi mérnökké történt megválasztását jóvá hagyta. Ezekután két interpelláció intéztetett a polgármester urhoz. Nevezetesen Mager Ferencz ur csodálatát fejezi ki a felett, hogy a körülbelül $\frac{3}{4}$ év előtt a communityban megpendített amaz eszme, miszerint tekintettel az akkora Nagy-Szebenben grassált gyújtás és gyilkolásokra a brassói éjjeli őrség szaporitassék, miután a kevés számú rendőrség mellett az éjjeli őrség nem felelhet meg a reá nehezede feladatoknak. Annak idején azon javaslat tétetett, miszerint hozassék be ismét, még pedig a szomszédságok költségére, az ugynevezett éjjeli bakter szolgálat és felkeretett a városi tanács ez ügyben a szükséges intézkedéseket megtenni és annak idején jelentést tenni. Miután ezen égető és fontos kérdésben mindedig nem tétetett jelentés, interpelláló kérde a polgármester urat, hogy mikép áll ez ügy? A polgármester ur megigéri, miszerint a jövő ülésen válaszolni fog. Tudunkkal a városi tanács és főkapitányság ez ügyben parlamentirozott és e helyütt a bakter szolgálat (a régi Nachtwächterek) elejtetett. Ámde kérdés intéztetett a városi önkéntes tűzoltó-egyletnél, nem volna-e hajlandó a tűzoltó-egylet saját embereiből az éjjeli szolgálatra fizetéses segédelmet nyújtani a főkapitányságnak. Mint biztos kutforrásból tudjuk, a tűzoltó-egylet az éjjeli szolgálat teljesítését, mint olyat, mely az egylet hivatásával meg nem egyez és önkéntes jellegével meg nem fér, nem fogadhatja el. Hogy ezenkívül mely intézkedést tett a tanács, arra magunk is kíváncsiak vagyunk, mert csakugyan köztudomású és igen helyesen lett megjegyezve az interpelláló ur részéről, hogy jelenlegi rendőrségünk csekély száma mellett vajmi kellemetlenségeknek lehetünk kitéve vagyon- és személybiztonság tekintetében.

A második interpellációt Schuster Károly gyógyszerész ur intézte a polgármester urhoz. Kérde ugyanis, hogy miként áll a városnak — Bozin Tamás elleni pere, mert hir szerint a város másodfokulag is elveszté a pert. Interpelláló most szeretné ismerni a per állását, nem pedig akkor, midőn a per már végleg el lesz vesztve. Kérde továbbá, vajjon meglett-e indítva az esetleg vétkes hivatalnok ellen a fegyelmi eljárás.

Az elnöklő polgármester azt válaszolja, hogy ezen per annak idején, midőn a volt városi ügyész leköszönt és új ügyész választatott helyébe, a commu-

nitás határozata szerint a régi ügyésznél hagyatott végelintézés végett. Miután azonban tudvalevőleg a volt ügyész ez év utolsó napjainak egyikén elhalt, a városi tanács az ügy további vitelével a jelenlegi ügyészt bízta meg. A polgármester ugymond — a város érdekében az ügy állását kutatni fogja, de nem lesz a helyzetben a legközelebbi ülésben sem válaszolni e tárgyban, mert egy pert annak lebonyolítása előtt nyilvános ülésben a város érdekében nem lehet taglalni. Mi a polgármester ur ezen nézetét nem oszt-hatjuk, még pedig azért sem, mert köztudomású dolog, hogy az első két per, melynek egyikében a város mint alperes és másikában mint felperes szerepelt, még mult év közepén nemcsak jogerejűleg el lett intézve, de a letétben levő pénz részint Bozin Tamásnak, részint a városnak ki lett szolgáltatva. Köztudomású Brassón, legalább ügyvédi körökben egyáltalán ismerve van, hogy a város ellen Bozin épen a jogerejű határozatok valamint és az abban kimondott felsőbb bírósági döntvények alapján egy újabb kártérítési pert indított meg 11,000 néhány száz forint iránt és hogy e követelését épen egy a város szolgálatában álló hivatalnoknak állítólagos mulasztására állapítja, mely mulasztás a lefolyt perekben állítólag perrendszerűen bebizonyítva lett volna. Köztudomású továbbá az egész városban, hogy ezen állítólagos mulasztó jelenlegi főerdészünk sógora, ki a nem rég megürült erdőbecelesi (Forsttaxator) állásra pályázott és ki e fontos hivatalt majdnem elnyerte. Sőt köztudomású az is, hogy Zaminer Ede főerdész — kinek távollétében határozta el a városi tanács, hogy sógorának kérelme elutasittatik és új pályázat fog hirdettetni — ez okból formális panaszt adott be praesidialiter a polgármesteri hivatalnak. — Azt hisszük, hogy mindezt a polgármester ur jól tudja és a communitynak tudomására hozhatta volna ezuttal már. Hogy miképen áll az új per, arról a polgármester ur nem fog felvilágosítást adhatni, mert még nincsen elsőbírósági ítélet sem. Az elhunyt városi ügyész talán mult év július havában adta be felperes keresetét az ellenírtot. De a felperes által előterjesztett válasza viszontválaszát bekövetkezett betegsége folytán nem adta be. Az új ügyész ur pedig izzadni fog, míg e pert áttanulmányozza. Az egész ügyben az volna a szomorú, ha igaz, hogy a jogerejű határozatokban Bozin Tamás javára valamely támpontok foglaltatnának, miről nekünk persze tudomásunk nem lehet. — Az interpellációk után Schuster Károly community tag és egyuttal tűzoltó-egyleti főparancsnok kérelmére a tárgysorozat ötödik pontja vétetett elő. Az önkéntes tűzoltó-egylet főbb tisztjei teljes parádében a zöld asztal bal oldalához állottak, az összes jelen voltak felállottak és a városi polgármester ur meleg szavakban üdvözölte az egylet tisztikarát, kiemelvén, hogy a város képviselő testülete büszke ez intézményre, melynek tagjai idejüket, sőt életüket is készek feláldozni a város közbiztonságáért. Felhívja az egylet tisztí karát kötelességük olyképen teljesítésére, mint ez eddig is történt, és annak megerősítésül, hogy ezt tenni is fogják kézzszorításra hivta fel a tagokat. Az összes jelen voltak e valóban ünnepélyes momentum után egyhangulag megéljenezték az önkéntes tűzoltó-egyletet. A tisztikar távozása után következett a napirend első pontja, azaz Zajzon község kérvénye az ideigl. gazdasági tervezet módosítása, valamint a Kereszt- és Lenvölgy nevű erdőrészekből történő erdölési engedély tárgyában. A gyűlés ezen kérést azon indokollással tagadta meg, hogy ezen erdőrészek mindég tilalmasak voltak s kérelmező község nem képes annak beigazolására, hogy akár 1880 előtt, akár azután ezeket jogosan használta volna.

A második pontot a hétfalusi id. erdőbizottság jelentése képezte, melyben a város közönségét arról értesíti, hogy a Száraz-Tömös és Piroksa nevű erdő-részből ezentul fa fog eladásra kerülni. A közgyűlés ezen jelentést a tanács indítványa folytán sajnálattal veszi tudomásul. Kapcsolatban ezen határozattal fel-szólal városi képviselő Königesz és ecseteli röviden városunk erdőgazdaságát, a mely nézete szerint elég sajnálatra méltó. — Ha erdőinket irtják — ugy mond — annak a mi rossz erdőgazdálkodásunk (Forstwirtschaft) az oka, nincs tehát miért sajnálatunkat kifejezni. Szavai nagy hatást tettek egyrészt, míg másrészt nagy zajt s ellenmondást provokáltak.

Ezen jelentéstől indittatva a közgyűlés a m. évi szept. 10-én hozott határozathoz képest egy új memorandum kidolgozására utasította az illető bizottságot, hogy azt a miniszternek átnyújtva, a törösvári uradalomnak törvény általi rendezését sürgesse. — A szerkesztő bizottság egyik tagja Klockner Mór elhalálozván, helyébe Schnell Károly ügyvéd választatott meg.

A napirend további tárgyai alig érdemelnek megemlítést; ezek közül legfontosabb a csapatkórház építésének megtagadása s azon határozat, hogy a város

»Soha, soha!« sóhajtá fuldokló hangon, s forró arcát keblemre rejtve, remegett egész testén, mint a félénk nyírfa sötét fenyves oldalán.

Asszony! gyöngeség a te neved, — mondja keserűhangon a csodálott Hamlet. Gyöngeség, hiúság!! Angelika megcsalt; nem tért hozzám vissza. Félévi izgalomteljes várakozás után utra keltem ő utána. A fővárosba érve, majdnem kővé váltam azon hir hallatára, hogy Angelika Széplakyval egybekelt!

Isten veled, reménydús tavasza művészi pályának! Isten veled, hanyatló napja fiatal életnek!... Keblemen a régen behegdt seb, melyet érte kaptam, újra feltört s kórággyra dobott. Oh, hogy vágytam csendes magányba el! El a feledés, a lemondás rejtett egyedüliségébe! Le akartam mondani fényes jövőről, hirről, dicsőségről. Eltengetni hátralévő napjaimat fárasztó munka között szerény birtokomon, — ez volt egyetlen óhajom.

Hazámba utaztam felgyógyulásom után. A fenyvesek biztató zöldje, a méla havasi kürt, a fecsegő nyájkolomp — mind, mind a régi nyájas hangon üdvözölt. Még minden a régi! S én...?

A temető előtt hajtattam el. Leszálltam, hogy anyám sírjára leboruljak, hogy bocsánatát és áldását kikérjem. Ki akartam zokogni bánatom, hogy könnyebűlést leljen tulterhelt lelkem.

A roskadt hant mellett egy friss emelkedett, s az egyszerű gránitköreszthen egyetlen szó állott bevésve: Róza!

a törvényhatóság által e célra kiszemelt telket (nép-kert) kifogásolja, tekintettel annak mindenképen cél-szerűtlen fekvésére. — Végül pedig az ideai főszorozó bizottságba bizalmi férfiakul választottak: Kórodi Mihály és Porr György.

Ezzel a gyűlés véget is ért.

—r.—

Ejjeli rendőrség.

— Levél a szerkesztőhöz. —

Tekintetes Szerkesztő ur!

A legutóbb megtartott városi közgyűlésben — f. hó 14-én — Maager városi képviselő ur interpellálta a polgármestert az iránt, hogy közölné vele, miképen áll az éjjeli rendőrség ügye.

Indítatva ezen felszólalás által, engedje, hogy néhány szóval ezen kérdéshez járuljak én is.

Az ügy reánk brassaiakra nézve égető szükség, — mert vagyon- és személybiztonságunk a legnagyobb mértékben veszélyeztetve van. — Az, hogy szenzációs eset most elő nem fordult, csak véletlen szerencse; de emlékezzünk csak vissza a mult évre, midőn nemcsak éjnek idején, de nappal is a legnagyobb vakmerőséggel végrehajtott tolvajlásoknak volt városunk színhelye. — Rendőrségünk a legutolsó falu igényeit sem elégítette volna ki s akkor kényszerűségből felszínre került volt a polgári rendőrség szervezésének ügye.

Mikor Szebenből ama borzasztó gyilkosság híre megrendítette városunk minden lakosának bizalmát, a városi képviselő egy állandó éjjeli rendőrség szervezésének szükségét mondotta ki. — Azóta eltelt csaknem egy év és ime, semmi sem történt. A mi történt, arra ráillik a közmondás: »nesze semmi, fogd meg jól.« —

Viszonyaink azóta vajmi keveset változtak, legfeljebb annyiban, hogy kaptunk egy kötelességtudó, erélyes városkapitányt, a ki némileg rendbe szedte a rendőrséget. — Hanem azért mégis sokkal távolabb állunk a vagyon- és személybiztonságtól, semhogy a helyzettel megbarátkozhatnánk. — Történjék éjnek idején szerencsétlenség, nincs segítség. Az a néhány száz rendőr úgy el van osztva, hogy minden húsz utcára esik egy. — Ez azután megmenti a várost a veszedelemtől. — Az éjjeli bakter-intézményt a városkapitányság elvetette, a tűzoltók meg nem hajlandók rendőri szolgálatra. Így azután ugyan beáll a közmondás: »segíts magadon és isten is segíteni fog.«

A vagyonbiztonság leginkább a kereskedői osztályt érdekli, — mert annak vagyona nagy része üzletében van; ha azt »tisztességesen« meglöpjék, akkor csakugyan »végzett ur«. Ép ezért szükségesnek tartom a felszólalást, még pedig a nyilvánosság előtt s engedjen meg szerkesztő ur, ha a tárgytól kissé eltérek. Ha városunk gazdálkodása rendes volna, ki-jutna a rendőrség szaporítására, és külön éjjeli rendőrségre is. — Nem megyek messze, csak az 1885. évi költségvetést veszem elő. Rendőrségi költségek 23.050 frtha vannak előirányozva. Mi ez oly kiterjedű városnak, mint Brassó? . . . Hisz a fizetések s rendes kiadásokon kívül a város jutalmazásokra, kitüntetésekre s ehhez hasonlókra 15.700 frt. 71 krt. fordít egy évben. — Budapest főváros megszüntette a jutalomdíjakat, Brassó város nem, pedig van 44.017 frt. 74 kr. deficitje ez évre. — Ám jó, de erről ma nem szólok. Hogyan jut Brassó városa ahhoz, hogy 3.88.458 frt. 97 kr. összes bevétel után 44.916 frt. 32 kr. adót fizessen akkor, midőn ezen bevételből 50.460 frt. 46 krt. jótékony és közművelődési, s még ezenkívül 4000 frtot fordít adóbehajtási célokra? . . . Azt hiszem, ezen összeg a városi jövedelmekből leszámítandó volna s így a város csak 3.33.998 frt. 51 kr. jövedelem után volna megadóztatandó, tehát ennek tíz századékat tartoznék fizetni.

Ez a kérdés igen fontos. Én nem vagyok annyira jártas sem a városi, sem az adóügyekben; annyit azonban laikus létemre is csak tudok, hogy itt a hibás csak az illető referens lehet. Ha az adókivetésnél az előadó a kincstár érdekét előmozdítandó, magasabb adót hoz javaslatba, minek való a városi referens, ha azt nem ellensúlyozza. Vagy azért van a városnak egész külön adóügyi referense, hogy ez a város érdekeit kellően megvédeni ne tudja? . . . A városnak az adóban évenként tízezer frtot kellene megtakarítani jelen jövedelme mellett s ezt rendőrségi célokra fordítani.

Nem azért hoztam fel e körülményt, hogy ezzel hosszasan foglalkozzam, csak rámutatni akartam arra, hogy a rossz vagyonkezelésben rejlik az éjjeli rendőrség elmaradása is. — Már pedig erre szükségünk van feltétlenül. — Ha másként nem lehet, karolja fel a városkapitányság újból a polgári rendőrség ügyét. Ez azonban valami nehezebb dolog. Én azon nézetem vagyok, hogy ha meg kell lenni a városnak

teremteni kell költséget a rendőrség szaporítására. Ha kerül annyi más elkerülhetőre, kerülni fog erre az okvetetlen szükségésre is.

Egy kereskedő.

Egyletek.

Meghívás.

A brassói magyar »Dalegylet« folyó hó 18-án (vasárnap) d. u. 2 órákor tartja évi rendes közgyűlését czérnautczai tanhelyiségében, melyre az egylet működő és pártoló tagjait tisztelettel meghívom.

Tárgysorozat:

1. A mult közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítése.
2. A jelen gyűlés jegyzőkönyvének hitelesítésére bizottság kiküldése.
3. Jelentés az egyleti pénztár állásáról.
4. A karnagy évi fizetésének megállapítása.
5. A választmány évi jelentése titkár-jegyző által.
6. Tisztujtás.
7. Indítványok.

Kelt Brassóban 1885. január hó 14-én.

Killyéni Endre elnök.

Vidéki szerkesztők kongressusa.

Ezen czímen egyik fővárosi lap a vidéki sajtó, s hírlapíró helyzetét igen szépen feltüntető cikket közöl, melyet fontosságánál fogva átveszünk, megjegyezvén, hogy a cikkíró nézetét osztjuk ugyan, de, ahhoz, még megjegyezni valónk lévén, arra jövő számunkban visszatérünk. Aczikk következő:

A vidéki sajtó gyors megerősödése s azon körülmény, hogy a közönség a vidéki sajtóval szemben is fokozott igényeket táplál, annyira fölemésztí a vidéki hírlapírók idejét, erejét, hogy azok kénytelenek pusztán csak hírlapírással foglalkozni.

A vidéki hírlapírók ily körülmények között mindig súlyosabbnak érzik az egyesületi élet s az egyöntetű eljárás hiányát; a mi aztán a vidéki sajtó több lelkes tagját arra utalta, hogy gondolkozzanak módok és eszközök fölött, a melyek a vidéki sajtó mizériáit megszüntethetnék.

Több tekintélyes vidéki szerkesztő azon óhajának adott kifejezést, hogy legjobb volna, ha a vidéki szerkesztők az országos kiállítás alkalmával Budapesten kongresszust tartanának s így meghatározhatnák az ösvényt, melyen helyzetük javulását elérhetnék.

Talán nem teszünk haszontalan munkát, ha e cikk keretében kiterjeszkedünk arra is, hogy micsoda eszme irányítsa a kongressus tárgyalásait.

Mielőtt e kérdésre felelhetnénk, szükséges, hogy pár szóval világot vessünk a vidéki sajtó helyzetére.

Bizony a vidéki hírlapíró igen mostoha körülmények között teljesíti magasztos, de nehéz hivatását. Három éven át éltem e keserű kenyérből s három év szomorú tapasztalataiból meritem e futtában írt sorokat.

Kicsiny s valljuk meg szűk látkörű közönséggel van dolgunk és folytonosan személyes érdekek és intriguák charybdisei között hanykódunk a vidéken.

A vidéki hírlapíró hivatása nem a közönség fölé, mint a fővárosi hírlapíró, hanem a közönség közé helyezzi.

Működésének hatása sokkal közvetlenebb s az ebből eredő következmények is sokkal súlyosabban terhelik.

Folytonosan parciális érdekekért küzd, melyeket a családi politika úgy összeolvaszt a magánérdekkel, mi a legobjektív eljárás mellett is a személyeskedés harszabja sodorja a vidéki hírlapíró.

Mennyi keserűség, mennyi boszúság, mennyi nyughatatlanul szolgáló ez a körülmény.

Aztán ehhez járul még az is, hogy igen sokan hivatlan pályatárssal állanak szemben, kik aztán a kenyérierigységtől elteltlen a legpiszkosabb támadásokkal üldözik hivatottabb pályatársaikat.

És vajjon a vidéki hírlapíró e szomorú körülmények között anyagilag van-e kárpótolva?

Határozottan kimondhatjuk, hogy nincs!

Ha a szerkesztő kiadótulajdonos is, a legtöbb-ször nyomorúsággal küzd s bizony, nem sokkal jobb a kiadó szerkesztő helyzete sem.

Ezek után tehát az a kérdés, miként javíthatnók a vidéki hírlapírók helyzetét erkölcsileg és anyagilag s miként gátolhatnók a hivatlanok térfoglalását?

Ez csak egyesületi uton lehetséges.

Kötelező társulás a mentő eszköz, csak így védheti magát a vidéki sajtó a hirdetési irodák uzsorászkodása ellen, csakis így vetheti ki magából a salakot.

Vidéki kollégáink, vitassátok meg s terjesztétek ezen üdvös eszmét!

Egy vidéki szerkesztő.

Városi választás.

A képviselő testület kisorsolt ötven tagja helyett új választás van elrendelve. A választás napja január hó 21-ik napjára van kiűzve.

Nem célunk, ismételni e helyen, mit egyszer már elmondottunk, ecsetelni s fejtegetni egy városi képviselő fontosságát. Csak figyelmeztetni akarjuk, egyrészt városunk magyar választóközönségét azon nagy előnyre, melyhez akkor jutunk, ha a városi képviselő testületben oly magyar képviselők foglalnak helyt, kik a város és magyarság jólétét szívükön hordozzák, azt híven képviselik is, másrészt városunk idegen ajku polgárait s azok pártjainak intézőit arra, hogy a választásnál a helyek betöltése körül a méltányosság, az illető nemzetiség száma szem elől ne tévesztessék. Ott, hol a választóközönség különféle elemekből van alkotva, ott kötelessége a vezérferfiaknak tekintettel lenni minden egyes elemre. — Ezt óhajtjuk látni a mostani választásnál is. — Szeretnők látni, mint egyesül mindhárom nemzetiség egygyé és osztja fel arányosan a képviselők számát.

Rajtunk, illetőleg a magyarságon ez nem mulik, mi szívesen nyújtunk kezet e tekintetben, mert előttünk csak városunk jóléte.

Mi oly elemet szeretnénk látni a városi képviselőben, mely komolyan törekednék a város rendetlen anyagi viszonyait rendezni, mely nem hűnyva szemet semmi szabálytalanság felett, azt megrója, mely töle telhetőleg támogasson minden a város javát célzó és előmozdító mozgalmat. Oly képviselő-testületre volna szüksége Brassó városának, mely fölül helyezkednék nemzetiségi elfogultságon s kiirtaná városi közigazgatásunkból az u. n. komasági politikát.

Azt hisszük, e tekintetben egyetért velünk városunk lakosságának többsége nemzetiségre való tekintet nélkül. Nekünk nem főcélunk a magyarság képviseltetése azon okból, hogy annak ügyén lendítsünk, előttünk a jog s igazság védelme, a melynek hű s érdek nélküli őrzése az arányos képviseltetést tesz szükségessé.

Erős meggyőződésünk, hogy városunk anyagi helyzete addig javulni nem fog, a míg erélyes, kötelességet és feladatát ismerő képviselő-testületünk nem lesz.

Városunk minden nemzetiségének vannak oly egyénei, kik erre nemcsak képesek és hivatottak, de szívesen vállalkoznának, ha alulról, azaz megbízóiktól támogatásban részesülnek.

Ezekkel kell a megürült helyeket betölteni.

Ha ez megtörténik, élénkülni fog az élet a város gyűlésein s a javulás hamar érezhetővé is lesz.

Ez vezérel minket arra, hogy e tárgyra ma vizs-zatérjünk, felhivandó az illetékes körök figyelmét újból arra, hogy a választás a három elem egyesülésével, békésen s minden félre kielégítően folyjon le.

Ez pedig a pártok vezéreitől függ. Még van idő elég. A kinek városunk jóléte szíven fekszik, az követni is fogja kérésünket.

—l.—

Irodalom.

Vettük a »Gondűző« 17. számát, a következő változatos tartalommal: »Két fogoly« ballada Tóth Endrétől; »Az új főispán« regény Tolnai Lajostól; »Az utolsó mese« rajz Vészi Ödöntől; »A végzet« regény Margitay Dezsőtől; »Székely támad, székely bánja« történeti regény P. Szathmáry Károlytól; »Ki lesz az örökös?« Hartmann-Plón-tól; »A rejtélyes ara« humoreszk Karcfalvi-tól; »A régi jó időből« biharmegyei adoma. Ezeket követi a boríték érdekes tartalma. A vállalkozó-kiadó e számban is újabb jelét adta áldozatkészségének azzal, hogy kizárólag előfizetői számára hirneves hazánkfia Munkácsy Mihálynak. »A bus betyár« című olaj festményét olajnyomatban sokszorosította. A minden vasárnap megjelenő lap előfizetési ára: negyedévre 1 frt. 50 kr., egy hónapra 50 kr. Az előfizetési pénzek Székely Aladár kiadó tulajdonoshoz küldendők Budapesten, VII., dobuteza 14. Figyelmeztetjük olvasóinkat e kitűnő lapra, melyből a kiadó mindenkinek szolgál mutatószámokkal, ki e végre hozzá fordul.

Helyi és vidéki hírek.

Gyűlés. Mint értesülünk, az »I. Brassai takarékos és önszorgalmazó szövetkezet« idei közgyűlését a polgári kör helyiségében febr. 2-án fogja megtartani. A tárgysorozat lapunk jövő számának hirdetési rovatában fog megjelenni.

Bál. A folyó hó 27-én tartandó brassói »magyar Casino« bála a meghívók szétküldettek, félreértés kikerülése végett tudomásra hozatik, hogy az egylet tagjai — a bált rendező testületet képezvén — külön meghívót nem kapnak, de a tömeges részvételre a rendező bizottság által tisztelettel meghívotnak.

Új zeneművek hangversenye. A városi zenekar minden farsang elején külön hangversenyben szokta bemutatni a közönségnek a farsangon előadni szándékolt új táncdarabokat. A tegnapielőtti hangverseny művészi tekintetben nagyon is kielégítette a közönséget, de nem utóbbi a zenekart anyagi szempontból. Hatalmas csapányok régebben voltak Brassón!

A közönség eleinte nagyon visszatartóan vette az egyes darabokat, de annál nagyobb tapsvihar keletkezett Fahrbach »a quatre chevane« Polkájá után. Ekkor megmelegedett a publikum és minden egyes darab zajos tapsokat aratott. A solik mind kitűnően sikerültek, különösen az obere solo. — Dicséretére legyen mondva a városi zenekarnak; soha csárdást úgy nem adtak elő mint most és maga Rác Pali is gyönyörrel hallgathatta volna szerzeményének executálását, szóval a zenekar szokás szerint kitűnően játszott.

Családi dráma halálos kimenetellel. Mint feketehalmi levelezőnk írja, ritka eset adá elő magát e hó 15-én éjjeli 10 óra felé Kueres paraszt gazda házában. Az egyetlen fiu, ki nejétől ép e napokban vált el és ki nagyobbára korcsmában szokta idejét tölteni, otthon élt az apai háznál. De miután a fiu félíg meddig már a delirium tremens-ben van, nyugtalanul aludt éjjel, ez okból gyakran megkérte őt apja, miszerint aludna egy rendelkezésére álló külön szobában, mert az öregnek nem alhatna nyugodtan. A fiu azonban nem akart engedelmeskedni. E hó 15-én az öreg Kueresné a fonodából 10 óra felé ment haza. Mielőtt a szobába jutott, Kérdi fiától, vajjon honn von-e már az öreg és bezárhatja e a kaput. Erre azt feleli a fiu: Apám honn van, de halva fekszik. A szegény anya beszalad a szobába és férjét csakugyan a földön halva találja. Rögtön elszalad a szolgabírói hivatalba, eljő a szolgabíró, a községi orvos és a fellármázott szomszédok, de minden késő vala, az öreg halva volt. Kihallgatásra a fiu azt vallja: Ő a korcsmában ült külön-külön asztalon apjával. Haza jöve az öreg ismét veszekedni és verekedni kezdett vele. Ütötte és taszigálta. Erre a fiu eltasszította apját magától, mire ez hátra esett és rögtön meghalt. A helyszínén azonnal felvett előnyomozat im azt constatalta, hogy az öregem semminemű erőszakos és egyáltalán sérülés nem volt észlelhető, míg a halál nyaktörés folytán keletkezett. A fiatal Kueres azonban össze-vissza van karmolva és szeme alatt erős ütésnek nyoma constataltatott. Az öreg igen derék embernek ismertetik a községen, míg a fiu végleg az ivásnak adta magát; a vizsgálat az ügyészség által a tegnapi történet feljelentés folytán már meg lett indítva.

Egy vadállat. Szelistyén, bizonyos Balázs Gligor nevű oláh a napokban fejsszével ment feleségének a szószeres értelmében darabokra vagdalta a szegény asszonyt. Azután 14 éves fiának a fejét hasogattasztét egy vésővel, míg 22 éves leánya, kit a vadállattal aljasult apa szintén megakart gyilkolni, megszökött s feljelentette az esetet. A csendőrök nagy erőfeszítéssel voltak csak képesek letartóztatni a dühöngő embert. Tettének okát eddigelé nem vallotta be, azt hiszik, hogy dühöngő örült.

Szebeni hírek. A görög keleti egyház szertartása szerint, az új év alkalmával szép isteni tiszteletlőn tartva a városi gör. kel. plebánia templomában. Ritka volta miatt érdemel említést. — A lefolyt 1884-ik évben a szebeni tanács összesen 1559 egyént ítélte el, kik közül 367 szülőhelyére tolonczoltatott. A szebeni polgármester és két kísézője a tegnapi reggeli vonattal visszaérkeztek budapesti utjokról, hol a városi kocsmaregálék tárgyalában tartózkodtak. Bielz Jozephine urasszony a »Tageblatt«-ban meleg hangon hívja föl Szeben közönségét, a nőegylet február 2-án megtartandó báljában való minél tömegesebb részvételre. Az előjelek szerint e bál igen fényesnek ígérkezik. — Tüz E. hó 12-én esti 6 órakor Szebenben a várhegyen egy nagy téglaverő szin égett le. — Polyó hó 15 tudatta a kir. ügyészség a »Tribuna« szerkesztőjével, miszerint az ellene fölvetett sajtóeljárás esküdt-széki tárgyalása febr. 3-ára tüzetett ki. A lap felelős szerkesztője, Cornel Pop Pacurár bevallása szerint az incriminált cikket Joan Slavici, a lap igazgatója írta.

»Minka nélkül nem élhetek.« Hunyadmegyei Zeykfalván — mint nekünk írják — Ratter vendéglősnél egy 70 éves ember volt, mint pék alkalmazva. Ez az aggastyán f. hó 12-ikén este azzal a szavakkal bucsuzott el ivó cimboráitól, hogy: »hja, hja! mennem kell, Minka nélkül nem élhetek!« — Ivótársai látva, hogy az öreg kissé be van csipve, nem sok jelentőséget tulajdonítottak szavainak, s hagyták őt menni. Az öreg aztán a sütéshez mindent elkészített, s éjfél tájban nadrágszójánál fogva fölakasztotta magát. A »Minka« pedig, ki nélkül a szerencsétlen nem tudott élni, nem volt neki se hitestársa, se leánya, hanem kedvenc macskája, mit egy nappal előbb tépett szét a szomszéd kutyája.

Milán király válik nejétől. Ezt a nagyon is megerősítésre szorult hírt bocsátja világgá az Újvidéken megjelenő »Szleszko Kolo« egy »Nabab« című római lap belgrádi levele után. Az elválást azért tartja szükségesnek a minisztertanács, mert Natáliának van ugyan egy fia, Sándor, de ez oly beteges, hogy életlenmaradásához nincs remény. Ez okból a király is hajlandó beleegyezni az elválásba, mely után valószínűleg egy osztrák főhercegnővel fog egybekelni. Garasanin miniszterelnök az elválásra vonatkozó törvényjavaslatot már is elkészíté s legközelebb be fogja terjesztetni a skuptstinának. Így írja a »Nabab.«

Két öngyilkos Berlinben. S. berlini keztyűkészítő tegnapelőtt épolý eredeti, mint borzasztó módon vetett véget életének. Miután a keztyűk tisztítására szánt benzinnel végig öntötte magát, revolverrel lőtt magára, úgy hogy egészen szénné éget. Öngyilkosságának oka a nyomor. Beteg nőt és három gyermeket hagyott hátra, kiknek számára a szomszédok jelentékeny örszszegyet gyűjtöttek. — A másik öngyilkosságot egy Nietied nevű kertész követte el. valószínűleg örülési rohamban. Halószobájában a földön szétfolyó vértócsában akadtak rá. Nyakát egy nagy konyhakéssel met-szette el. Három év óta nejétől elválva élt, ki most magához vette az eljegyzést és a három gyermekét.

Iszonyu hideg van most Oroszország északi és keleti részeiben. Archangelban a termometerek higanya megfagyott, a spiritusz-termometerek pedig f hó 8-ikán 43 Réamur szerinti fokot mutattak. Jekaterinburgban néhány nap előtt 42 fok hideg volt.

A művészet célja. Igazgató: »Érez kegyed magában tehetséget a színészethez, kedvesem?« — Művész-nő-jelölt: »No nem épen valami sokat.« — Igazgató: »No, és mit keres tehát a szinpadon?« — Művész-nő-jelölt: »Hát valakit, a ki adósságaimat kifizesse, ha már épen tudni akarja!«

A küszöbön. »Itthon van az aszszony?« — »Nincs.« — »Azt sem tudja, mikor tér haza?« — »Nem uram, hanem ha épen sürgős, megkérdezem tőle.«

Rövid hírek — 37 óráig havazott Besztercebányán és környékén. A hó — oly magas rétegben borította el az utcákat, hogy terhes kocikkal lehetetlen volt közlekedni. — Lóháton halt meg. Gyula-Fejerváron Hubrich közös hadseregbeli kapitányt f. hó 11-én lovaglás közben szívszélhűdés érte, s a lóról halva rogyott a földre. A közbecsülésben állt tiszt nőt és két gyermeket hagyott hátra. — Szerencsés emberek. A tiszai sörsejekek huzásánál a 100,000 frtos főnyereményt egy Weiss nevű hajózási tőzsedűgynök nyerte egy igérvényével. A főnyereményben többen részesülnek. — Földcsuszamlás Csernovicben. Két nap óta, Csernovic lakosságát egy ritka természetű tűnemény tartja nagy izgalomban: a görögkeleti püspök palotája mögött — mely legnagyobb szerű épület az egész városban — földcsuszamlás történt, s az ott elhúzódó hegy nagy része megindult s kezdett alá ereszkedni. A földcsuszamlás már összenyomta a palotához tartozó melléképületek nagy részét, mely 1868-ban épült 10 milliónyi költséggel. A megtett óvintézkedések olyanok, hogy azok hatékonyságába bizni semmit sem lehet.

Közzgazdaság.

Ipartanműhely a brassai áll. polgári iskolánál.

Lapunk t. olvasó közönségének nagy része előtt nem ismeretlen már az, hogy a múlt év szeptemberében a helybeli állami polgári iskola mellett egy műasztalossági és egy kereskedelmi szaktanfolyam nyitott meg.

Különösen azon szülők érdekében, kik gyermekeiket az ipari vagy kereskedelmi pályára szándékoznak adni, s azoknak egyszersmind magasabb szakképzést is óhajtanak nyújtani, nem tartjuk fölöslegesnek eme tanfolyamoknak e helyen rövid ismertetését nyújtani. Mind a két tanfolyam jelenleg első éves, s úgy van összekapcsolva a polgári iskolával, hogy a polgári iskola növendékei, midőn a 4-ik osztályba lépnek, tetszés szerint egyik vagy másik tanfolyam tanulóivá is beíratkozhatnak. A polgári iskolai tantárgyakat azután délelőtt, a szaktanfolyamokat pedig délután tanulják, s mire a polgári iskola 6 osztályát végzik a műasztalossági szaktanfolyam tanulói a műasztalosság üzésére, a kereskedelmi szaktanfolyam tanulói pedig a kereskedelmi iskola végzése által biztosított gyakorlati életpályákra nyerne képesítést.

A műasztalossági szaktanfolyamnak célja, tanulóinak oly magasabb műipari szakképzést nyújtani, mely által őket a műasztalosság versenyképes üzésére képesítse. A növendékek tanulnak a tanműhelyben műasztalosságot s az ehhez szükséges műfaragást és műesztalgályosságot, butoralkotási rajzot, gyakorlati faipartant, gyakorlati könyvviteltant és mintázást. Az első év folyamán a műasztalosságból puhafa-munkák készítését tanulják, a másodikban kemény fa vagy lemezelt butorok készítését, a harmadikban fokozatosan komplikáltabb és művészibb munkák készítését. A műfaragászatból és a műesztalgályosságból az első évfolyamban megtanulják a műfaragás és esztalgályozás alapvonalait, s a műasztalos munkákhoz szükséges esztalgályozások és faragások készítését, a második és harmadik évfolyamban fokozatosan tovább haladnak. A butor alkotási rajzból, melynek tudása minden műasztalosra nézve szerfölött szükséges, sőt mondhatni életkérdés, mert a nélkül képtelen önálló tervezetek elkészítésére; a tanulók minden tanulmány munkát rajz után készítvén, s a tanműhelyben készülő összes munkák építészeti rajzait ők is lerajzolván, fokozatosan megtanulnak nemcsak rajz után dolgozni, hanem butoralkotási rajzot maguk is készíteni, s egyszersmint saját ideáikat is megtestesíteni. A gyakorlati faipartanból megtanulják a tudomány és gyakorlat mindazon vívmányait, mely a faipart, különösen a műasztalosságot, műesztalgályosságot és műfaragászatot a mai magas színvonalára emelte. A könyvviteltan szintén olyan tantárgy, melynek az életben minden iparos nagy hasznát veheti. A tanulók ebből is megtanulják mind azt, mi az iparos pályán az életben szükséges. A mintázás alapja lévén minden plasztikai művészetnek, s másrészeről a plasztikai érzéket, mely minden műiparosnál nélkülözhetlen, kiválóan fejleszteni, szintén nagy gonddal tanítatik.

A növendékek, ha a három évi műhelyi tanfolyamot egyetemes iskolai 6 osztályt követően be-

vég-zték, a műasztalosság üzésére szabályszerű képesítést nyerne. Arról is gondoskodva van, hogy ha a tanulók a tanműhelyi tanfolyam bevégezése után azonnal alkalmazást nem nyerhetnének, bizonyos díjazás mellett hosszabb vagy rövidebb ideig a tanműhelyben maradhasanak.

Az elmondottakból látható, hogy a tanműhelyben tanított tantárgyak mind olyanok, melyek mindenkének megvan a gyakorlati életben a maga haszna, s melyek tudása egy iparosnak kiszámíthatlan előnyöket biztosít. S ha hozzá vesszük azt, hogy a fent nevezett tantárgyak szigorú tanterv szerint ügyesen megis taníttatnak, miről egy látogatás a tanműhelyben mindenkét meggyőzhet, s ha meggondoljuk az előnyöket, melyeket az intézmény tanulóinak biztosít, lehetetlen, hogy el ne ismerjük életrevalóságát, s különösen a mi viszonyaink között igazán hézagpótló voltát.

Asztalosaink általa értelmes képezett segédeket nyerne, kikből idővel szintén jó mesterek is lesznek, s így előbb-utóbb sikerüni fog kiszorítani a bécsi munkát butor-raktárainkból, s visszahódítani Romániában vesztett piaczuinkat. Nekünk magyaroknak s székelyeknek amugy is vérünkben van a furás faragásra való hajlam. Erdélyben ez a legelső s egyetlen ilyenmü intézmény. Most megnyitlt általa az alkalom, hogy gyermekeinket a magasabb faiparban is kiképezhessük, s így egyrészeről tehetségeinknek e téren is érvényt szerezzünk, másrészt pedig, hogy gyermekeinknek független biztos és tisztességes jövőt adhasunk.

A kereskedelmi szaktanfolyamról részletesen más alkalommal.

P.

Ingatlanok birói árverése f. hó 18—24-éig.

Brassóban, a kir. telekkönyvi irodában, f. hó 19. d. e. 9 órakor, Wéber György helybeli építésznek a Bolonyában, Kútutczában 240 hsz. a. levő háza és kertje 18500 frt. kikáltási ár mellett. Kiküldött Nemes Péter kir. közjegyző.

Krizbán, a községi irodában, f. hó 21-én d. e. 9 órakor, Sörös Andrásné szül. Dezső Ilonának a krizbai határon levő ingatlanai 209 kikáltási ár mellett. Kiküldött Borsos Zsigmond bir. végrehajtó.

Hosszufaluban, f. hó 23-án d. e. 9 órakor, Rosculetiu Voicu és neje Nisztor Paraschivának a hosszufalusi határon levő ingatlanai 620 frt. kikáltási ár mellet. Kiküldött a hosszufalusi kir. jbság.

Keresztényfalván, a községi irodában, f. hó 24-én d. e. 9 órakor, Csopalle Györgyné szül. Bukurianu Katharinának egy ingatlana 73 frt. kikáltási ár mellett; kiküldött Langer Ede bir. vjhító.

Árverezni kívánók tartoznak a kikáltási ár 10%-át bánatpénzül letenni.

Piaczi árák

Brassóban, 1885. január 16-én.

H e o t ó l i t e r .	Buza	legszebb	5.50
		közepes	5.10
	Rozs	vegyes	4.60
		legszebb	3.60
	Árpa	közepes	3.40
		legszebb	3.40
	Zab	közepes	3.20
		legszebb	2.10
	Törökbuza	közepes	2.—
		legszebb	3.80
k i l o g r .	Kása		4.—
	Borsó		5.50
	Lencse		6.50
	Fuszulyka		4.—
	Lenmag		10.—
	Burgonya		1.—
	Marhahus		—40
	Disznóhus		—48
	Juhhus		—24
	Faggyu (friss)		—36

Brassai piaczi árfolyam.

Brassó, 1885 január hó 17-én.

Román papirpénz à 20 frankos	8.43 vétel 8.45 eladás.
ezüstpénz à 20	8.36 » 8.40 »
Napoleon d'or	9.75 » 9.78 »
Török lira	11.02 » 11.06 »
Orosz imperial	10.02 » 10.04 »
Arany	5.71 » 5.73 »
Orosz papirrubel	127.50 » 128.50 »

Felelős szerkesztő: **Szterényi József.**

Kiadótulajdonos: **Alexi könyvnyomdája.**

JASCHIK

zongora-raktára Brassóban,
Főut. l. 26. II. emelet, ajánlja a n. é. közönségnek legjobbat és legfinomabb minőségű hangverseny, salon s mignonzongorák valamint pianók után berendezett raktárát gyári árban. Készítések fölötté csinos, fekete palizander- vagy diófaból. Az összes hangszerek Heitzmann és fia által készítették és k. udvari zongoragyárából való. Hírneves bécsi cs. k. udvari zongorából mindég raktáron. Árak 420 frttól 700 frtig.

Heitzmann féle zongorák kiváló tartósságuk mellett különösen nemes hangjok, kellemes játékmód és a hang tartóssága által tűnnek ki. Minden tölem vásárolt zongoráért oly irásbeli kezesesség adatik, hogy hat éven belül semminemű hiba elő nem fordulhat. Régi zongorák ujakra becsereitelnek felülfizetés mellett.

Kiváló tiszteltetl
Jaschik Gyula. karnagy.

4—10

Brassó, ALEXI könyvnyomdája.